

Lerums
kommun

**VERKSAMHETSPLAN 2024
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN**

LERUM.SE

Verksamhetsplanens syfte

Verksamhetsplanerna bygger på den av kommunfullmäktige årligen beslutade drift- och investeringsbudget för nästkommande år och med plan för de två följande åren. I budgeten anges nämndernas inriktningar för mandatperioden och deras prioriteringar för kommande budgetår. Varje nämnd ska utifrån gällande reglemente samt inriktningar och prioriteringar i budget fastställa verksamhetsplaner för 2024. Arbetet ska präglas av helhetssyn och med utgångspunkt för hela mandatperioden. Utgångspunkten i budgeten är ledordet ansvar med satsningar inom välfärd, trygghet, ekonomi och näringsliv.

Agenda 2030

Lerums kommun använder Agenda 2030 som språk, verktyg och ramverk för prioritering i budget och verksamhetsplan. I all styrning av kommunens verksamheter ska perspektiv och strategi anpassas i förhållande till de globala målen i Agenda 2030. Utvecklingen i kommunen ska vara hållbar och ske med beaktande av målen tolkade till Lerums kommuns lokala förutsättningar och ambition. Kommunstyrelsen och övriga nämnder har ett grundläggande ansvar för att bidra till budgetens övergripande inriktning och koppla det till uppdrag och utvecklingsbehov.

Mål och indikatorer inom Agenda 2030 konkretiseras till relevant nämnd och verksamhetsplan genom koppling till utvalda nyckeltal som är baserade på respektive nämnds grunduppdrag.

Uppföljning

Kommunfullmäktige beslutar om budget och flerårsplan i november månad. Utifrån kommunfullmäktiges beslut ska styrelse och nämnder fördela budgetram inom sin verksamhet, arbeta utifrån kommunfullmäktiges inriktning och prioriterade inriktningar, grunduppdrag samt styrdokument. Nämndernas beslut om verksamhetsplan ska anmälas till kommunfullmäktige för information.

De politiska inriktningarna och driftsekonomi följs upp första tertiet (april), delårsrapport (augusti) och verksamhetsberättelse och årsbokslut (december). Utöver det görs månadsrapporter med fokus på ekonomi vid två tillfällen under året (februari och oktober). Månadsrapporterna och tertialrapporten rapporteras till kommunstyrelsen. Delårsrapporten och årsredovisningen rapporteras till kommunfullmäktige. Uppföljningen ska vara fokuserad på uppnådda resultat och förflyttningar framför genomförda aktiviteter.

Vid befarat underskott ska beslut om åtgärder fattas med syfte att inte överskrida de ekonomiska ramarna.

Uppföljning av Agenda 2030 sker i delårsrapport och årsredovisning på helhetsnivå där kommunens samlade förflyttning mäts i kommun- och regiondatabasen Kolada. Jämförelse sker dels med kommunens egen utveckling, dels med andra kommuner. Helhetssyn är viktigast varför kommunens samlade förflyttning och utveckling är överordnad och styrande framför de enskilda nämndernas förflyttning.

God ekonomisk hushållning och därtill kopplade mål följs upp i tertial- och delårsrapport samt i årsredovisningen.

Uppföljning av kommunens internkontroll samt uppföljning av privata utförare sker inom ramen för verksamhetsplanerna från och med 2024.

Samhällsbyggnadsnämndens grunduppdrag och framgångsfaktorer

Grunduppdrag

Grunduppdraget ger en sammanfattande beskrivning av den verksamhet som nämnder och styrelse ska bedriva med utgångspunkt från reglemente, lagar, förordningar och föreskrifter. Utöver det gör kommunen egna vägval och prioriteringar i kommunens budget. Tillkommande politiska uppdrag och styrdokument kan också vara en del av grunduppdraget.

Varje nämnd och styrelse har ansvar att bedriva en effektiv och kvalitativ verksamhet med utgångspunkt i sitt grunduppdrag. I uppdraget ingår att arbeta med systematisk kvalitetssäkring och vidareutveckling.

I samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde ingår bland annat fysisk planering, exploateringsverksamhet, trafikrelaterade frågor, klimatanpassnings-, geoteknik- och bullerfrågor, torghandel, avfallsverksamhet, gaturen hållning, vatten- och avloppsverksamhet, lokalvård, kostverksamhet samt vaktmästeritjänster. Samhällsbyggnadsnämnden företräder kommunen som ägare till kommunens samtliga fastigheter.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för kommunens återvinningscentral, Hultet, där kommunens invånare bland annat kan lämna återvinningsmaterial, trädgårdsavfall, farligt avfall, skrot och grovsopor. Vidare ingår det i nämndens uppdrag att ansvara för måltidsservice inom skola och äldreomsorg samt drift och utveckling av kommunens alla lokaler innefattande fem förvaltningsfastigheter, åtta fritidsfastigheter, arton skolor, sex servicehus, fyrtioen förskolor och ett antal hyres-, kultur- och saneringsfastigheter. Samhällsbyggnadsnämnden ska utveckla digitaliseringen för bättre och effektiva arbetssätt i samhällsbyggnadsprocesser. Det kan ske genom helt digitaliserade processer och ärendeflöden.

En viktig del i framtida samhällsbyggnad är också användandet av geografiska informationssystem (GIS) och utnyttjandet av kartinformation både som underlag för beslut och utvecklande av tjänster till medborgarna.

Framgångsfaktorer för att fullfölja grunduppdraget

Samordnade processer

För att uppnå en väl fungerande samhällsutbyggnad krävs samordnade och väl implementerade processer i verksamheten. Det handlar om fortsatt utveckling och implementering av ett processorienterat arbetssätt, portföljstyrning och projektmodell i syfte att skapa en tydligare rollfördelning, tydligare ansvarsområden och ett gemensamt och systematiskt arbetssätt genom hela samhällsbyggnadsprocessen. En annan viktig del är fortsatt verksamhetsutveckling genom digitalisering i syfte att förbättra och effektivisera processer och arbetssätt.

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling

Kompetenta och engagerade medarbetare är en förutsättning för att lyckas med samhällsbyggnadsuppdraget och för att kunna hantera förändringar i omvärlden på ett hållbart sätt. Medarbetare och chefer ska ha en bra arbetsmiljö och känna sig trygga. Arbete ska ske med att tydliggöra roller och mandat samt skapa förutsättningar för medarbetarna att utföra ett så bra arbete som möjligt.

Kundfokus och bemötande

Lerums kommun ska vara en serviceorganisation med myndighetsansvar som bemöter kommuninvånare, företag och andra intressenter på ett rättssäkert, professionellt och serviceinriktat sätt. För det krävs ett aktivt förbättringsarbete med information och kommunikation, både internt inom förvaltningen och externt gentemot kommuninvånare och företag.

Ekonomiskt ansvarstagande

Verksamheten ska bedrivas kostnadseffektivt och med respekt för skattebetalarna. Ett aktivt arbete ska ske för att säkerställa ett effektivt lokalutnyttjande och en samordnad och produktiv förvaltning.

Agenda 2030-mål av relevans för samhällsbyggnadsnämnden

Målen i Agenda 2030 är integrerade och odelbara. De hänger ihop och inget mål ska nås på bekostnad av något annat. Lerums kommun arbetar med samtliga globala mål och nämnderna bidrar på olika sätt till måluppfyllelse enligt en prioritering där primär påverkan är mål som verksamheten arbetar med i det dagliga arbetet, sekundär påverkan är mål som i hög grad är relevanta i verksamheten och övrig påverkan är mål som påverkas av nämndens arbete och utveckling.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar bland annat för fysisk planering, bostadsförsörjning, trafikrelaterade frågor, klimatanpassning och naturvård – frågor som påverkar flera av målen i Agenda 2030, men framför allt mål 11 om hållbara städer och samhällen. Vad gäller mål 6, 7, 9, 12, 13 och 15 påverkas dessa mål direkt av vissa delar av nämndens ansvarsområde, som kostverksamhet, vatten- och avloppsverksamhet samt drift och underhåll av kommunens lokaler. Resterande mål (övrig påverkan) påverkas mer indirekt av nämndens verksamhet.

Indikatorer

Indikatorerna visar utvecklingen på en övergripande nivå och utgår i första hand från grunduppdrag och framgångsfaktorer, men även nyckeltal i kommun- och regiondatabasen Kolada som visar kommunernas genomförande av Agenda 2030 har beaktats. I samband med uppföljning av verksamhetsplanen ges en fördjupad analys kring resultatet och verksamhetens måluppfyllelse.

Indikator	2021	2022	2023	Prognos 2024 (ökande/minskande/bibehållen nivå)
Matsvinn i kommunens förskolor, skolor och äldreboenden, gram/portion	Inte jämförbart	44 g	42 g	Minskande
Andel elever som är nöjda med skolmaten*		54 %	52%	Ökande
Andel planansökningar där handläggningstid för planbesked från komplett ansökan till beslut är längre än 4 månader	50 % (2 av 4)	83 % (5 av 6)	38 % (3 av 8)	Minskande
Genomsnittlig tid för detaljplaner från planuppdrag till antagande, antal månader.**	Inga antagna detaljplaner	43	75	Minskande
Andel dricksvattenprover av undermålig kvalitet ***	3,7 %	2,8 %	2,3 %	Minskande
Ovidkommande vatten avloppsledningsnätet	58,8 %	54,4 %		Ökande
Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare	510	469		Minskande
Andel mycket nöjda hyresgäster efter hanterad felanmälan i kommunala fastigheter	85 %	86 %	85 %	Bibehållen
Egenproducerad förnybar el, andel av total förbrukning.****	1,4 %	2,2 %	2,8 %	Ökande
Energiförbrukning (kWh per kvm) i kommunala fastigheter	136	135	132	Minskande
Antal felanmälningar på vinterväghållning från kommuninvånare	379	137	251	Minskande

*Sammanslagning av andel nöjda elever i ÅK 3 respektive ÅK 8.

**Gäller alla planförfaranden

***Kontroll av andel dricksvattenprover som ej uppfyller Livsmedelsverkets gränsvärden.

**** Avser kommunens egna fastigheters produktion av solel och förbrukning av el.

Prioriterade inriktningar 2024 samt plan för genomförande

Nedan följer samhällsbyggnadsnämndens prioriterade inriktningar för 2024 enligt Budget 2024 med plan för 2025 och 2026 samt plan för genomförande av de prioriterade inriktningarna.

- Ta fram en planeringsstrategi utifrån Översiktsplanen där varje Orts utveckling av befolkningstillväxt, bostäder, infrastruktur, kommunal service, främjande av handel samt kultur- och fritidsfastigheter framgår och därmed utgör en handlingsplan för respektive Ort.

Plan för genomförande:

Planeringsstrategi ska tas fram i enlighet med de inriktningsförslag som samhällsbyggnadsnämnden har beslutat (SBN 231214 § 15) och som går för slutligt beslut i kommunfullmäktige.

- Föreslå en balanserad expansionstakt i varje Ort ur ett 10-årsperspektiv utifrån ett 1 procent befolkningstillväxtgolv för kommunen som helhet.

Plan för genomförande:

Inriktningen omhändertas inom ramen för planeringsstrategin.

- Ta fram utvecklingsscenarioer utifrån respektive Ort i planeringsstrategin med nödvändiga investeringar med vägledande beräkningar av ekonomiska konsekvenser för strategiska beslut om expansionstakt.

Plan för genomförande:

Efter att kommunfullmäktige antagit planeringsstrategin ska utvecklingsscenarioer för orterna tas fram.

- Säkerställ effektiva processer inom samhällsbyggnad för att möjliggöra utveckling enligt planeringsstrategin samt omhänderta enskilda exploatörer och bostadsutvecklarens initiativ.

Plan för genomförande:

Nämnden ska, i samband med information om pågående detaljplaner och projekt, följa att processer är effektiva. Arbete i syfte att omhänderta initiativ från exploatörer och andra intressenter sker löpande.

- Genomföra strategiska markinköp och detaljplanering av verksamhetsmark i syfte att möjliggöra förverkligandet av kommunens lokalförsörjningsplan och fler företagsetableringar.

Plan för genomförande:

För att långsiktigt säkerställa att det finns lämplig mark för nya verksamhetsområden och företagsetableringar föreslås inom ramen för planeringsstrategin ett tematiskt tillägg till översiktsplanen. Tillägget kommer att skapa förutsättningar för framtida markinköp och planläggning i kommunen.

- Intensifiera arbetet med Partille kommun för att anlägga verksamhetsområde i Jeriko i enlighet med samverkansavtal 2023.

Plan för genomförande:

För att kunna anlägga verksamhetsområde Jeriko behövs en ny trafikplats på väg E20. För att arbetet ska kunna intensifieras behöver objektet finnas med i Trafikverkets nationella plan för perioden 2026–2037. Tillsammans med Partille kommun pågår aktivt arbete på olika nivåer och i olika forum för att trafikplatsen ska ingå i Trafikverkets nationella plan.

- Starta arbetet med att uppdatera kommunens kulturmiljöprogram.

Plan för genomförande:

Uppdatering av kommunens kulturmiljöprogram har påbörjats.

- Initiera en översyn av gällande internhyresmodell i kommunen i syfte tydliggöra nuvarande incitament i kommunens lokalförsörjning samt föreslå eventuella revideringar med inriktning mot tydligare självkostnad för respektive anläggningstyp.

Plan för genomförande:

En översyn av internhyresmodellen ska genomföras som också innefattar för- och nackdelar med internhyresmodell i förhållande till anslagsfinansiering.

- Aktivt arbeta för utbyggd laddinfrastruktur tillsammans med externa aktörer samt Lerum Energi i syfte att möjliggöra för omställning från förbränning av fossila bränslen.

Plan för genomförande:

Inriktningen kommer att hanteras inom ramen för förslag till ny energiplan.

- Ta fram utvecklingsplaner som redovisar byggstartsår vad gäller renovering av Vattenpalatset, ny tennishall i Lerum, ishall och simhall i Stenkullen, ytterligare konstgräsplaner, kulturhus, etablering av fritidsgård för motorintresserade ungdomar, nya båtplatser samt ny hall för bordtennis.

Plan för genomförande:

Utvecklingsplaner med prioritering och behovsanalys av respektive investeringsobjekt ska tas fram i nära samarbete med kultur- och fritidsnämnden.

Om inget annat anges sker uppföljning inom de prioriterade inriktningarna i kommunens ordinarie ekonomi- och verksamhetsuppföljning.

Inriktningar för mandatperioden

Nedan följer samhällsbyggnadsnämndens inriktningar för mandatperioden enligt Budget 2024 med plan för 2025 och 2026.

Planeringen av en växande kommun med framtidstro

Ett stort arbete har påbörjats för att få framdrift i Lerums kommuns detaljplaner. Det är viktigt för att säkerställa en planerad expansionstakt där befolkningstillväxten ökar i samklang med utbyggnaden av kommunal service som skolor, förskolor och äldreboenden. På så sätt kan Lerums kommun vara en attraktiv kommun att leva, bo och verka i hela livet, oavsett vart i livet en befinner sig och oavsett vad för typ av kommunal service en behöver. Det är viktigt för att äldre ska kunna lämna huset när intresset och orken för trädgårdsarbetet tryter för att flytta in i den centrala lägenheten. Det är också viktigt för att den nybildade familjen ska kunna lämna den trånga lägenheten för att flytta in i ett rymligare hus. På många håll innebär det inte bara att man vill bo kvar i kommunen utan mer specifikt i sin ort. Det ställer tydliga krav på en samhällsutveckling som ser till varje enskild orsts utveckling. För det har vi initierat arbetet med planeringstrategin utifrån Översiktsplanen.

Planeringsstrategin ska ge oss möjligheten att se på vilket sätt utvecklingen i varje enskild ort kommer att ske. Den sammanhållna samhällsutvecklingen för respektive ort skapar en balanserad expansionstakt ur ett 10-årsperspektiv utifrån ett 1 procent befolkningstillväxtgolv för kommunen som helhet. På så sätt kan nödvändiga investeringar planeras med vägledande beräkningar av ekonomiska konsekvenser för strategiska beslut om expansionstakt.

Vi har som ambition att genomföra en rad förbättringar i våra orter. Vi vill bland annat se välkomnande entréer till våra orter, att vi bygger samman orter där barriärer finns, utveckla företagande för fler dagaktiva verksamheter samt utveckla samhällsservice och idrottsfaciliteter. Det ska konkretiseras genom planeringsstrategin samtidigt som redundans säkras avseende plankapacitet och andra kritiska funktioner. Aktualisering och utbyggnad av planeringstrategin ska därefter ske i omfattning och takt som möter vår ambition att skapa en aktuell, tydlig och tidsatt beskrivning av planerad samhällsutveckling för våra orter.

Vi vill öka byggtakten i Lerums kommun. Med allt fler större företagsetableringar i vårt närområde som kräver importen av kompetens kommer också ett utökat behov av bostäder. I det arbetet ska Lerums kommun dra sitt strå till stacken och möjliggöra för ytterligare expansion. Det ska ske genom en förtätning centralt i våra större orter där företrädesvis byggnation av lägenheter kommer vara aktuellt. Samtidigt välkomnar vi villor och blandad bebyggelse utanför de centrala delarna i våra orter. Vi ska ha en välkomnande och positiv attityd till initiativ generellt men där vi har kontroll. Genom att säkerställa att detaljplaneverktyget är tillgängligt att användas i närtid, och därmed skapar möjlighet och mening vid exploatering av utomplansområde, kan initiativ om exploatering i större utsträckning hanteras genom detaljplanering. Det bidrar till att skapa en mer ordnad och harmonisk expansion. Detaljplanering är att föredra vid utveckling av vårt samhälle och ska därför prioriteras.

För att möta behovet av en utökad expansionstakt samtidigt som vi har ordning och reda i ekonomin bör detaljplaner finansieras av exploatörerna. Kommunen ska ställa krav på exploatörer som står i proportion till deras aktivitet. Det kan handla om att exempelvis anpassa närliggande vägar så att kostnaden för den exploateringen fördelas på ett adekvat sätt. Det innebär även att exploatörer ska vara med och bygga ut den kommunala service som kommer med befolkningsutvecklingen.

Ett effektivt nyttjande och upprättande av samhällsfastigheter

Lerums kommun är en stor fastighetsägare. Det skapar möjligheter för ett levande näringslivsklimat tack vare uthyrningen av lokaler för näringsidkare. Ett exempel på det är centrala Lerum med ett rikt restaurangutbud, Vattenpalatsets simskola och Garveriet. Vi ser dock ett behov av att göra en översyn av gällande internhyresmodell i kommunen. Det för att tydliggöra nuvarande incitament i kommunens lokalförsörjning samt föreslå eventuella revideringar med inriktning mot tydligare självkostnad för respektive anläggningstyp.

Även idrottsanläggningar och kulturlokaler är viktigt att upprätta. Lerums kommun har ett oerhört aktivt föreningsliv vilket är positivt men som samtidigt ställer krav på ett effektivt nyttjande av våra lokaler. Vi ser därför ett behov att ta fram utvecklingsplaner vad gäller renovering av Vattenpalatset, ny tennishall i Lerum, ishall i Stenkullen, ytterligare konstgräsplaner, kulturhus, etablering av fritidsgård för motorintresserade ungdomar, nya båtplatser samt ny bordtennishall. Utvecklingsplanerna kan med fördel inkorporeras i planeringsstrategin.

Ett hållbart samhälle för människor, planeten och välbefindandet

Våra personbilar inom kommunal verksamhet ska köras på förnybar el, biogas eller vätgas och våra nya arbetsmaskiner ska vara fossilmfria. Upphandlingskrav ställs på entreprenader. Införande av fyrfackskärl för källsortering och fastighetsnära hämtning kommer erbjudas vad gäller hushållsavfall.

Lerums kommun ligger i framkant vad gäller vårt arbete med solenergi. Det är positivt och någonting som vi ska arbeta vidare med. I det arbetet ska vi införa ytterligare åtgärder för att energieffektivisera vårt fastighetsbestånd.

De gröna kilarna ska bevaras så att alla kommuninvånare enkelt kan nå rekreationsområden. Vi ska fortsätta samverka med Göteborgsregionen gällande kommunens vattenförsörjning och säkerställande av att invånarna har tillgång till rent vatten. Våra sjöar ska vara rena och tjänliga. Kartläggning behöver göras av rasrisker och effekter av hundraårsregn vid vattendrag.

Samhällsbyggnadsnämndens interna kontroll

Nämnden har ansvar för den interna kontrollen inom respektive ansvarsområde vilket innebär att försäkra sig om att:

- Verksamheten bedrivs i enlighet med mål, riktlinjer samt föreskrifter.
- Den interna kontrollen är tillräcklig, samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.
- En internkontrollplan baserad på nämndens riskanalys beslutas årligen, vilken avser kommande budgetår.
- Den interna kontrollen följs upp årligen.
- Allvarliga brister i den interna kontrollen rapporteras omedelbart till kommunstyrelsen.

Verksamhetsplanen kompletteras med internkontrollplan under kvartal 1 2024.

Planering och uppföljning av privata utförare

Kommunfullmäktige har antagit ett program för uppföljning och insyn av verksamheter som utförs av privata utförare, men där kommunen är huvudman. Programmet innehåller mål och riktlinjer för verksamheterna och anger hur dessa och övriga föreskrifter inom området ska följas upp. Programmet beskriver även hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Programmet omfattar upphandlade tjänster eller verksamheter som anses vara av stor betydelse för medborgarna och som utgör en kontinuerlig verksamhet inom nämndens verksamhetsområde, alternativt att tjänsterna utnyttjas återkommande med regelbundenhet.

Inom samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde omfattas följande verksamheter av programmet:

- Vinterväghållning
- Lokalvård

Samhällsbyggnadsnämnden har med programmet som grund utarbetat en planering som visar hur nämnden ska bedriva arbetet med uppföljning av privata utförare under året (se bilaga 1).

Ekonomiska förutsättningar

Samhällsbyggnadsnämndens kommunbidrag stärks med totalt 37,2 miljoner kronor år 2024.

- Ökade priser och löner: 7,9 miljoner kronor
- Riktade resurser 2024: 27,2 miljoner kronor

Nya riktade resurser för år 2024 innebär en kompensation för ökad internränta (från 1,25 procent till 2,5 procent) med 24,3 miljoner kronor. Vidare kompenseras nämnden med 2,0 miljoner kronor för ökade kostnader för livsmedel samt 0,9 miljoner kronor för ökade kostnader för detaljplaner. Kostnader för detaljplaner har tidigare år aktiverats som investering. En övergång till en mer rättvisande redovisning pågår vilket kommer att öka kostnaderna för nämnden.

En justering mellan nämnder har skett vilket leder till en ökning totalt sett av samhällsbyggnadsnämndens ram med 0,148 miljoner kronor.

Produktionsområden 2024

Samhällsbyggnadsnämnden konkretiserar kommunfullmäktiges beslut om resurstilldelning genom att sammanställa bruttobudget per produktionsområde. Ett produktionsområde samlar verksamheter i verksamhetsområden. Syftet är att underlätta och möjliggöra en effektiv styrning och uppföljning av ekonomi. Inom samhällsbyggnadsnämnden samlas totalt åtta produktionsområden.

Samhällsbyggnadsnämnd	Brutto intäkt 2023	Brutto kostnad 2023	Budgeterat resultat 2023	Brutto intäkt 2024	Brutto kostnad 2024	Budgeterat resultat 2024
Ledning och verksamhetsservice	2,7	-16	-13,3	2,8	-17,7	-14,9
Samhällsplanering	13,6	-61,7	-48,1	15,4	-59,2	-43,8
Teknisk service	11,8	-95,1	-83,4	11,3	-107,8	-96,5
Måltidsservice	107,5	-122,4	-14,9	112,8	-131,4	-18,6
Vatten och avlopp (VA)	101	-103	-2	113,5	-115,5	-2
Kretsloppsenheten	47,7	-48,2	-0,5	59,2	-59,7	-0,5
Fastighet och projektenheten	313,5	-333,6	-20	333,2	-375,9	-42,7
Politisk organisation	0	-0,7	-0,7	0	-1,1	-1,1
Totalt	597,7	-780,5	-182,8	648,2	-868,3	-220,1

varav nämndinterna intäkter

7

Produktionsområdesbeskrivning

Ledning och verksamhetsservice

Gemensam verksamhet, till exempel sektorsledning och ledning och verksamhetsstöd.

Samhällsplanering

Planenheten, Mark och GIS-enheten och Strategisk planering.

Måltidsservice

Verksamheten måltidsservice.

Teknisk service

Vägenheten, Park och förråd.

VA

Vatten- och avloppsverksamheten.

Kretsloppsenheten

Kretsloppsenheten.

Fastighet och Projektenheten

Projektetenheten, drift- och förvaltningsenheten och fastighetsenheten inklusive fordonssamordning och städuppföljning.

Politisk organisation

Samhällsbyggnadsnämndens kostnader.

Investeringsbudget 2024 med plan 2025–2026

	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Utblick 2027- 2032 (per år)
Investeringsbudget portfölj	-432	-447	-405	-450	-450	-450	-450	-400
Förvaltningsövergripande investeringar *								
-varav verksamhetslokaler	-120	-122	-148	-220	-170	-170	-230	-200
-varav samhällsbyggande verksamhet	-63	-55	-50	-45	-80	-70	-70	-70
-varav VA och renhållning	-68	-59	-92	-120	-160	-170	-80	-40
Nämndernas verksamhetsinvesteringar	-11	-23	-27	-45	-30	-30	-30	-30
Investeringar inom exploateringsprojekt	-46	-89	-24	-15	-20	-20	-50	-70
Summa investeringar	-309	-347	-341	-445	-460	-460	-460	-410
VA anslutningsavgifter	13	17	12	5	10	10	10	10
Summa investeringar inkl anslutningsavgifter	296	330	329	440	450	450	450	400
* Fördelningen mellan investeringstyper kan omfördelas i enlighet med kommunens arbete med investeringsportfölj. Norra Hallsås grundskola, markförvärv och Dergårdens gymnasium är exkluderade från tabellen gällande kolumnerna för 2024 och framåt, men ingår i kolumnerna för utfall och prognos.								

Verksamhetslokaler

Ett flertal nya grundskoleplatser, förskoleavdelningar och lägenheter inom bostäder med särskilda service planeras att byggas de närmaste åren.

Torpskolan kommer få ett tillskott av idrottshall och nya undervisningslokaler i slutet av år 2024. Under år 2026 förväntas ombyggnationen av Torpskolan fullt ut vara färdigställd, med 150 nya grundskoleplatser.

Grundskolan Norra Hallsås har blivit försenat eftersom detaljplanen har varit överklagad. Skolan förväntas stå färdig år 2026 med 250 nya grundskoleplatser och projektet inkluderar ökad trafiksäkerhet, nya vandringleder och marksanering.

Vid Kring Alles väg planeras för en ny förskola med sex avdelningar, vilken väntas färdigställas 2027, där detaljplanering just nu pågår.

Samhällsbyggande verksamhet

År 2024 pågår arbete med trafiksäkerhetsåtgärder, underhåll av vägar och åtgärder för att förebygga ras och skred. Planering för fler parkeringsplatser i centrala Lerum pågår liksom planering för ett mer sammanhängande cykelvägnät.

Under året kommer ombyggnationen av Flodamotet att pågå. Syftet är öka trafiksäkerheten i motets korsningspunkter samt möjliggöra bussanknytning och pendelparkering i motet. Utbyggnaden väntas vara färdig år 2026.

I centrala Lerum planeras för ett nytt resecentrum med både ökad kapacitet för kollektivtrafiken och en mer attraktiv vänte- och bytespunkt för kollektivtrafikresenärerna. Själva byggnaden är tänkt att uppföras av regionen, men kommunen har investeringar i form av anläggning av mark och trafikåtgärder. Resecentrum Lerum C väntas stå klart till år 2028.

Taxefinansierad verksamhet: Vatten, avlopp och renhållning

En ny kretsloppspark i Stenkullen är på gång. Arbetet förväntas pågå under hela år 2024, med målet att kretsloppsparken står klar under 2025.

Vad gäller vatten och avlopp, VA, sker insatser för att säkerställa produktionskapaciteten vid överföringsledning Sjövik – Björboholm, med slutår 2025.

Under året intensifieras arbetet för att säkerställa dricksvattenproduktionen och möjliggöra för fortsatt befolkningstillväxt. Förutom åtgärder kring Lerums vattenverk, planeras även för investeringar för säkrad vattenförsörjning vid Gråbo.

Verksamheternas övriga investeringar

Varje verksamhet har verksamhetsspecifika investeringar. Det kan röra sig om investeringar av engångskaraktär, exempelvis inköp av övervakningskameror, men även årligen återkommande investeringar, till exempel inventarier och medicinteknik.

Exploatering

Kommunens exploateringsverksamhet införskaffar, utvecklar och iordningställer mark för bostads- och verksamhetsändamål. Exploateringsprojekt sträcker sig nästan alltid över flera år och innebär omfattande och tidskrävande utredningar. Den ekonomiska slutredovisningen för projekt ligger i slutskedet av genomförandet, vilket kan vara flera år längre fram i tid jämfört med de år som bär kostnader. Inkomster består av intäkter för markförsäljning, gatukostnadsersättningar och exploateringsbidrag från exploatörer. Dessa inkomster syns inte i investeringsbudgeten. Grundprincipen är att kommunen ska förvalta sina fastigheter väl och tillämpa en marknadsmässig prissättning vid exploatering. Utgifter består av kostnader för inköp och iordningställande av mark och utgifter för att bygga kommunala anläggningar inom exploateringsområden. Lerums kommun har sedan 2023 målsättningen att exploateringsekonomin ska vara självfinansierad.

Dergården är ett av kommunens två största exploateringsprojekt och innehåller stora kommunala investeringar, som nytt gymnasium och nytt kulturhus. Här planeras också för nya bostäder. Hela paketet med både utbyggnad av infrastruktur och de kommunala

verksamhetslokalerna beräknas kosta drygt en miljard kronor. Exploateringen väntas färdigställas i början av 2030-talet.

Strategiska projekt 2024

Det finns projekt som klassas som strategisk viktiga för kommunens utveckling. Det är inte nödvändigtvis likställigt med att de har höga kostnader. År 2024 är de projekt som klassas som strategiska följande:

Strategiska Projekt 2024	Kalkylfas	Prognos totalt projektkalkyl (tkr)	Prognos slutår	Förväntad Effekt
Torpskolan	Genomförande	218 000	2026	150 nya grundskoleplatser
Grundskola Norra Hallsås	Planering/ Genomförande	421 000	2026	800 nya grundskoleplatser
Kring Alles förskola	Förstudie	72 000	2027	Ny förskola med sex avdelningar
Flodamotet	Genomförande	43 000	2026	Öka trafiksäkerheten, möjliggöra bussanknytning och pendelparkering.
Resecentrum Lerum C	Förstudie	40 000	2028	Mer attraktiv bytespunkt och förbättrad kollektivtrafik.
ÅVC Stenkullen	Planering	125 000	2025	Kretsloppsanpassad återvinningscentral
Överföringsledning Sjövik-Björboholm	Planering	49 500	2025	Fungerande avlopp för flera fastigheter
Gråbo förstärkt vattenförsörjning	Förstudie	x	x	Säkerställd nuvarande och framtida dricksvattenproduktion
Paket Dergården	Förstudie	1 050 000	2030-2032	Nya kvarter med gymnasium, kulturhus, bostäder

Samhällsbyggnadsnämnden

Bilaga till verksamhetsplan avseende privata utförare 2024

Bilaga 1

Verksamheter som ska följas upp

Verksamhet	Typ av upphandling LOU/LOV/LUK/LUF	Antal avtal
Vinterväghållning	LOU	6
Lokalvård	LOU	1

Information till allmänheten

Resultatet av uppföljningsåtgärderna kommer att rapporteras i nämndens verksamhetsberättelse och tillhandahålls via kommunens webb eller på begäran.

Verksamhet 1 - Vinterväghållning

Leverantör och avtalstid

Peab Anläggning AB. Avtalstid 2022-10-01 till och med 2026-09-30

LPE Sverige AB. Avtalstid 2022-10-01 till och med 2026-09-30

Lindome Trädgård & Fastighet. 2022-10-15 till och med 2026-10-14

Vad som ska följas upp i förhållande till avtal

- Uppföljning av skötsel av vinterväghållning inklusive tekniska frågor, resurser, tidplan, hinder och störningar, kvalitet och miljö, ekonomi, handlingar med mera (Peab Anläggning AB och LPE Sverige AB)
- Uppföljning av skötsel av avropade tjänster inklusive geografiska områden, organisationsförändringar, driftsfrågor, personal och ekonomi (Lindome Trädgård & Fastighet)
- Uppföljning av ekonomisk stabilitet, skatter och avgifter
- Uppföljning av administrativa krav, ledningssystem samt följsamhet mot tecknade avtal

Former för uppföljning, frekvens och tidplan

1. Uppföljningsmöten varannan vecka tillsammans med leverantör under insatssäsong (LPE Sverige AB)
2. Uppföljningsmöten månatligen tillsammans med leverantör under insatssäsong (Peab Anläggning AB)
3. Löpande kontroll av leverantör genom GPS-sändare på fordon (Peab Anläggning AB och LPE Sverige AB)
4. Leverantör redovisar dagbok i samband med fakturering av avropade tjänster en gång per månad under insatssäsong (Lindome Trädgård & Fastighet)
5. Driftmöten tillsammans med leverantör minst två gånger per insatssäsong (Lindome Trädgård & Fastighet)

6. Ansvarar för uppföljningarna

Punkt 1–3: Enhetschef Vägenheten

Punkt 4–5: Enhetschef Drift- och förvaltningsenheten

Verksamhet 2 - Lokalvård

Leverantör och avtalstid

MIAB AB. Avtalstid 2023-10-30 till och med 2029-11-04

Vad som ska följas upp i förhållande till avtal

- Uppföljning av städresultat enligt INSTA 800, nordisk standard för städkvalitet
- Uppföljning genom urval bland objektstyperna skola, förskola, särskilt boende och övrigt
- Uppföljning av ekonomisk stabilitet, skatter och avgifter
- Uppföljning av administrativa krav, ledningssystem samt följsamhet mot tecknade avtal

Former för uppföljning, frekvens och tidplan

1. Kvalitetskontroller gemensamt med leverantör minst en gång per kvartal och objektstyp
2. Stickprovskontroller vid behov är möjligt enligt avtal

Ansvarar för uppföljningarna

Punkt 1 – 2: Uppföljningsansvarig Fastighetsenheten